

MAATWERK EN DUIDELIJKHEID BIJ FIETSGEBRUIK IN VOETGANGERSGEBIEDEN

De raad van de gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 23 februari 2026,

Constaterende dat:

- in voetgangers- en winkelgebieden op bepaalde tijden fietsen niet is toegestaan;
- deze maatregel ook inwoners raakt die vanwege een beperking slecht ter been zijn, maar afhankelijk zijn van de fiets om zelfstandig voorzieningen te bereiken;
- het college aangeeft dat handhavers in individuele gevallen coulantie kunnen toepassen;

Overwegende dat:

- coulantie door handhavers leidt tot onduidelijkheid en willekeur;
- handhavers niet belast moeten worden met individuele medische afwegingen;
- andere gemeenten, zoals ¹Utrecht, werken met een vooraf geregelde ontheffing of herkenbare regeling voor deze doelgroep;

Verzoekt het college:

- te onderzoeken hoe voor deze groep inwoners maatwerk vooraf en duidelijk kan worden geregeld, naar voorbeeld van gemeenten zoals Utrecht;
- daarbij te zorgen voor een herkenbare en praktische regeling, zodat voor inwoners en handhavers helder is wie hiervoor in aanmerking komt;
- de raad hierover te informeren vóór de volledige inwerkingtreding van het fietsverbod in voetgangersgebieden;

En gaat over tot de orde van de dag,

Zó! Zoetermeer

Ruben van der Perk

¹ <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/verkeer/fiets/fietsers-met-een-beperking>

Toelichting

In Zoetermeer wonen inwoners met een lichamelijke beperking die niet of nauwelijks kunnen lopen, maar wel kunnen fietsen. Voor deze mensen is de fiets geen recreatief vervoermiddel, maar een essentieel hulpmiddel om zelfstandig boodschappen te doen, naar de apotheek te gaan of sociale contacten te onderhouden.

Bij verschillende medische aandoeningen is het goed mogelijk dat lopen ernstig beperkt of zelfs onmogelijk is, terwijl fietsen – vaak met een elektrische, aangepaste of driewielige fiets – nog wél gaat. Dit komt onder andere voor bij:

- **de ziekte van Parkinson**, waarbij loopstoornissen zoals 'bevriezen' optreden terwijl fietsen juist soepel kan verlopen;
- **multiple sclerose (MS)**, waarbij lopen zwaar belastend is, maar fietsen minder klachten geeft;
- **niet-aangeboren hersenletsel**, zoals na een beroerte, waarbij fietsen meer stabiliteit biedt dan lopen;
- **evenwichtsstoornissen en spierziekten**, waarbij de ritmische beweging van fietsen beter beheersbaar is;
- **ernstige knie-, heup- of rugklachten**, waarbij lopen pijnlijk is, maar fietsen goed mogelijk blijft.

Voor deze groep is "lopen met de fiets aan de hand" geen realistisch alternatief. Het huidige beleid gaat er echter vanuit dat handhavers in individuele gevallen coulance kunnen toepassen. Dat is onwenselijk. Hiermee worden handhavers belast met medische en persoonlijke afwegingen op straat, wat kan leiden tot willekeur, discussies en precedentwerking. Coulance is daarmee geen structurele oplossing en biedt onvoldoende rechtszekerheid.

Andere gemeenten hebben dit anders ingericht. In Utrecht bestaat bijvoorbeeld een ontheffingsregeling voor inwoners die vanwege een beperking afhankelijk zijn van hun fiets, vaak gecombineerd met een herkenbare vorm zoals een registratie of sticker. Hierdoor is vooraf duidelijk wie hiervoor in aanmerking komt en wordt handhaving niet belast met individuele beoordelingen.

Deze motie stelt niet ter discussie dat het fietsverbod is bedoeld om veiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Zij beoogt wél te voorkomen dat kwetsbare inwoners onbedoeld worden uitgesloten en dat handhaving wordt opgezaaid met taken die daar niet thuishoren. Door maatwerk vooraf duidelijk te regelen, wordt het beleid menselijker, eerlijker en beter uitvoerbaar.